AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

DIRECȚIA CONTROL INTERN ȘI INTEGRITATE

mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu 63, bir. 321, tel. (022) 264-653, e-mail:dcii@ansa.gov.md

Nr. 04- 130 din 13.10.2026

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra proiectului
„privind programul de control multianual pentru 2027, 2028 și 2029 vizând asigurarea respectării limitelor maxime de reziduuri de pesticide și evaluarea expunerii consumatorilor la reziduurile de pesticide din și de pe alimentele de origine vegetală și animală”

Prezenta expertiză anticorupție a fost întocmită de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, în temeiul pct. 10 lit. c) din Regulamentul Direcției control intern și integritate, aprobat prin ordinul directorului general al ANSA nr. 1120-p din 19.08.2026, coroborat cu pct. 1 din Metodologia de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte normative departamentale, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului Național Anticorupție nr. 6/2017 (modificată potrivit Hotărârii Colegiului nr. 3/2024), în conformitate cu prevederile art. 36 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale art. 26 din Legea integrității nr. 82/2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor deține competența materială de a aproba programe de monitorizare a pesticidelor, conform punctului 12 din Regulamentul sanitar aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 867/2023.

Totuși, se atestă o gravă eroare de concepție și tehnică legislativă în structura clauzei de adoptare a proiectului.

În conformitate cu standardele metodologice stabilite în *Manualul „Armonizarea legislației ca element cheie pentru succesul procesului de integrare a*

Republicii Moldova în Uniunea Europeană”[1] coroborate cu *Metodologia de efectuare a expertizei de compatibilitate*, aprobată prin Ordinul nr. 1/2023[2], elaborarea și promovarea prezentului act departamental trebuie să se subordoneze necondiționat rigorilor imperative ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Pentru proiectele departamentale cu relevanță UE, textul introductiv trebuie să unifice și să reflecte trasabil ambii piloni de legalitate:

1. **Pilonul executării naționale (art. 16 alin. (2)):** Autorul a citat eronat un punct inexistent în corpul dispozitiv al Hotărârii Guvernului nr. 867/2023, norma reală de delegare administrativă aflându-se la pct. 12 din Regulamentul sanitar anexat. Mai mult, a depășit limitele mandatului guvernamental, extinzând programul la multianual (2027–2029), deși Hotărârea Guvernului nr. 867/2023 deleagă aprobarea unui program strict anual.

2. **Pilonul armonizării europene (art. 16 alin. (2¹)):** Deși proiectul poartă sigla „UE” și pune în aplicare un regulament de punere în aplicare al Comisiei Europene, autorul a omis complet indicarea ca temei a Legii nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere. Această omisiune blochează transpunerea corectă a Regulamentului de punere în aplicare UE 2026/748 al Comisiei. Autorul tratează extinderea multianuală ca pe o eroare de redactare, deși ea reprezintă o obligație de armonizare europeană ce necesită acoperire juridică prin pilonul de integrare.

În consecință, preambulul trebuie să unifice simultan pilonul național (HG nr. 867/2023) cu cel european (Legea nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere), garantând regimul gratuit al eșantionării direct în corpul dispozitiv al Ordinului, pentru a opri interpretările abuzive în teritoriu.

Recomandare. Se recomandă reformularea integrală a dispozitivului introductiv prin reflectarea cumulativă și trasabilă a ambelor temeiuri din art. 16 alin. (2) și (2¹) din Legea nr. 100/2017, conform textului oficial agreat la pct.1 cap. III din prezentul Raport.

I.2. Respectarea rigorilor de transparenţă în procesul decizional la promovarea proiectului

Autorul a asigurat rigorile formale de publicitate prin plasarea proiectului pe portalul guvernamental *particip.gov.md*. Totuși, dosarul transmis nu reflectă o consultare reală a asociațiilor profesionale din sectorul agroalimentar. Trecerea de la programele anuale clasice la un format de planificare multianual (pe 3 ani) necesită o dezbatere extinsă cu mediul de afaceri pentru a asigura predictibilitatea economică și

[1] pag.109, Armonizarea legislației ca element cheie pentru succesul procesului de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană, Manual, Centrul de armonizare a legislației din cadul Cancelariei de Stat, Chișinău, 2022.
[2] pag.5 din Metodologia de efectuare a expertizei de compatibilitate

informarea din timp a importatorilor și producătorilor autohtoni cu privire la noul calendar de monitorizare. Absența unei sinteze complete a tuturor recomandărilor din sectorul privat menține un cadru decizional parțial netransparent.

Recomandare. Completarea dosarului proiectului cu sinteza obiecțiilor și recomandărilor colectate de la asociațiile profesionale agroalimentare, cu stabilirea unui calendar comun de informare tehnică a importatorilor privind structura multianuală a programului înainte de aplicarea lui efectivă.

I.3. Scopul anunţat și scopul real al proiectului

Scopul anunțat: Instituirea pentru perioada 2027–2029 a unui sistem multianual unitar de monitorizare în vederea verificării respectării limitelor maxime de reziduuri de pesticide (LMR) și transpunerii în legislația națională a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2026/748 al Comisiei.

Scopul real al proiectului constă în optimizarea Programului național de monitorizare prin corelarea fluxului de eșantioane cu capacitățile analitice reale ale Republicii Moldova.

Mecanismul propus prevede:

- Menținerea analizelor multireziduale în cadrul laboratorului de profil (I.P. Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor);
- Crearea cadrului administrativ pentru achiziționarea serviciilor externe pentru analizele monoreziduale, pentru care laboratorul intern nu deține echipament sau acreditare, prin utilizarea rațională a unui buget public substanțial, de peste 10 milioane MDL.

În lipsa unor reguli imperative fixate în textul de bază al Ordinului, acest mecanism de externalizare riscă să fie utilizat de o manieră clientelară și netransparentă.

I.4. Interesul public şi interesele private promovate prin proiect

Interesul public. Garantarea dreptului constituțional la ocrotirea sănătății umane prin implementarea unui mecanism eficient, transparent și predictibil de monitorizare a reziduurilor de pesticide, finanțat integral de la bugetul de stat, capabil să asigure un nivel înalt de siguranță alimentară în deplină conformitate cu standardele Uniunii Europene.

Interesele private. Menținerea deciziei de eșantionare la nivel manual și empiric, ocolind modulele electronice securizate din SIA e-ANSA, promovează interese private. Marja extinsă de apreciere oferită inspectorilor pe teren le permite acestora să decidă arbitrar care operatori economici vor fi supuși testărilor monoreziduale deosebit de costisitoare și care vor fi ocoliți, generând favoritism

comercial și tratament diferențiat. Acest cadru normativ deficitar promovează interese private prin favorizarea sau protejarea abuzivă a unor operatori economici, generând riscuri majore de concurență neloială, favoritism și tratament diferențiat în procesul de control oficial.

Recomandare. Introducerea unor clauze procedurale imperative la punctele 4 și 5 din ordin, care să elimine intervenția factorului uman în procesul de eșantionare. Se va stabili obligativitatea ca determinarea loturilor pe teren să se facă strict în baza unei proceduri de selectare bazate pe indicatori de risc, aprobată prin ordin al directorului general, asigurând astfel caracterul impersonal și complet neutru al controlului de stat.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficienţa argumentării

Proiectul stabilește un cost total exact de 10.212.390 MDL din bugetul ANSA pentru investigații de laborator externalizate, prelevarea probelor realizându-se, de principiu, fără perturbarea fluxurilor comerciale și logistice. Totuși, deoarece actul implică angajarea unor cheltuieli directe din bugetul de stat pe parcursul mai multor ani, este obligatorie obținerea avizului scris al Ministerului Finanțelor pentru perioada acoperită de program (2027–2029), conform articolului 32 alineatul (2^2) din Legea nr. 100/2017.

Recomandare. Finalizarea procedurii de avizare prin obținerea avizului scris al Ministerului Finanțelor pentru confirmarea acoperirii financiare multianuale a programului.

I.5.2. Argumentarea economico-financiară.

Tariful pentru laboratoarele externe este calculat orientativ la 1.630,39 RON/probă (aproximativ 6.520 MDL), în baza contractului existent din anul 2026 cu Eurofins Food Testing SRL. Neincluderea inițială a unei clauze explicite de gratuitate în textul dispozitiv al Ordinului generează riscul unor interpretări administrative eronate în teritoriu și al tentativelor de transferare indirectă a poverii financiare asupra operatorilor economici.

Recomandare. Completarea punctului 1 din textul dispozitiv al Ordinului cu subpunctul 1.1, în redacția stabilită la cap. III pct. 1 din prezentul Raport, care să garanteze necondiționat regimul gratuit al eșantionării și al analizelor oficiale pentru operatorii economici, costurile fiind acoperite integral în limita alocațiilor bugetare aprobate anual.

I.5.3. Efectuarea analizei impactului de reglementare

Obiectul proiectului se rezumă strict la aprobarea unui program tehnic de monitorizare pentru perioada 2027–2029, fără a institui noi bariere comerciale sau sancțiuni. Prin urmare, conform art. 27^1 alin. (2) din Legea nr. 100/2017, includerea elementelor de analiză direct în Nota de fundamentare este pe deplin suficientă, proiectul nefiind supus evaluării obligatorii printr-un act AIR distinct.

II. Analiza generală a factorilor de risc ai proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Proiectul generează riscuri de interpretare neuniformă prin nerespectarea standardelor de claritate și previzibilitate instituite de art. 54 din Legea nr. 100/2017.

Utilizarea repetată în cuprinsul Anexei nr. 1 a clauzei condiționate „pe baza unei evaluări documentate a riscului" încalcă standardele de tehnică legislativă. Inserarea acestei sintagme în tabele tehnice creează o gravă confuzie de competențe, deoarece lasă loc interpretării greșite că inspectorii teritoriali pot face evaluări ad-hoc la fața locului. Această formulare imprecisă subminează punctul 13 din textul de bază al proiectului, unde se stipulează corect că programul se fundamentează strict pe analiza riscurilor publicată de Agenția Națională pentru Sănătate Publică (ANSP), nu pe aprecierile subiective ale inspectorilor de pe teren.

De asemenea, recurgerea la verbul permisiv „poate" în cadrul pct. 2 din Anexa nr. 2, Partea B, coroborată cu utilizarea unor sintagme abstracte și imprecise precum „laboratoare oficiale", diluează caracterul imperativ al unui program oficial de control, transformând o obligație tehnică de monitorizare într-o opțiune administrativă conjuncturală. Aceste formulări defectuoase acordă subdiviziunilor executive o marjă extinsă de apreciere și o lipsă de transparență decizională, menținând un cadru normativ imprevizibil în raport cu operatorii economici și generând riscuri majore de control arbitrar.

Recomandare. Revizuirea textului normativ în scopul excluderii termenilor opționali sau ambigui. Înlocuirea sintagmei *„poate fi mai mic"* cu reguli de reducere proporțională fixe și definirea clară în text a criteriilor obiective care declanșează evaluarea riscului, asigurându-se un caracter strict imperativ al procedurilor de eșantionare.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

Proiectul generează o incoerență structurală externă în raport cu actele normative cu forță juridică superioară. Proiectul manifestă o gravă incoerență internă: deși pretinde că externalizează analizele monoreziduu, ascunde identitatea laboratoarelor

destinatare prin utilizarea sintagmei oarbe „laboratoare oficiale”, anulând criteriul capacității analitice naționale stabilit la Partea A pct. 3.9. Promovarea Ordinului în forma actuală, fără o corelare prealabilă cu limitele temporale stabilite de Guvern, creează un viciu de legalitate prin depășirea limitelor împuternicirii de reglementare administrativă, deoarece pct. 12 din Regulamentul sanitar aprobat prin HG nr. 867/2023 limitează competența ANSA la aprobarea unui program strict anual, în timp ce prezentul proiect are un caracter multianual. Totodată, se atestă o lacună de drept severă sub aspectul protecției activității de întreprinzător și al previzibilității, prin omiterea totală a procedurilor, a metodologiilor de calcul pentru factorii de prelucrare la produsele congelate și a termenelor administrative stricte in care un operator economic își poate exercita dreptul universal la o a doua opinie expertă (contraexpertiză) în caz de litigiu, afectând direct dreptul fundamental la apărare.

II.3. Activitatea inspectorilor şi a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul reglementează toate atribuțiile operaționale și procedurile administrative utilizând exclusiv denumirea generică de *„Agenţia”* (punctele 1–6 din cuprinsul Anexei), omițând delimitarea internă, clară și transparentă a rolurilor executive de cele de coordonare și supraveghere. Cumularea nejustificată a atribuțiilor de planificare, execuție și raportare la nivelul aceleiași entități generice încalcă în mod direct Standardele naţionale de control intern în sectorul public (în special Standardul 11 — Separarea atribuțiilor), eludând circuitele ierarhice imperative de control intern instituite prin Hotărârea Guvernului nr. 345 din 24.06.2026 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor. Această reformă structurală guvernamentală a concentrat managementul riscurilor și monitorizarea centralizată în sarcina aparatului central (prin structurile de profil și management al calității), lăsând subdiviziunilor din teritoriu un rol strict de execuție tehnică. Menținerea unor mecanisme manuale și a unor formule vagi pentru prelevarea probelor de ouă (fără specificarea procedurii de decorticare sterilă în laborator) oferă inspectorilor competențe discreționare necontrolate, favorizând riscuri de extorcare de mită la frontieră sau hărțuire economică.

De asemenea, utilizarea unor mecanisme manuale de determinare a loturilor și lipsa unor proceduri logistice clare pentru gestionarea probelor pe teren (cum ar fi prelevarea oarbă a ouălor sau calculul factorilor de prelucrare în vămi) acordă subdiviziunilor teritoriale competențe discreționare în faza de aplicare a actului. În lipsa unei delimitări clare între atribuțiile logistice din teritoriu (execuție pe teren și eșantionare la PIF) și obligațiile de coordonare din aparatul central, procesul devine dependent de factorul uman, generând riscuri de hărțuire economică a producătorilor,

extorcare de mită la frontieră și gestionare arbitrară a fondurilor publice alocate pentru testarea externă.

Recomandare. Completarea corpului dispozitiv (textul de bază) al Ordinului cu puncte noi și imperative (punctele 3, 4 și 5), prin care punerea în execuție a programului și determinarea loturilor să se realizeze centralizat, în baza unei proceduri unitare bazate pe indicatori de risc aprobată prin ordin al directorului general. Se va asigura delimitarea riguroasă a atribuțiilor intersectoriale: rolul de execuție pe teren, prelevare fizică și securizare a probelor revine inspectorilor din subdiviziunile teritoriale și ai posturilor de inspecție la frontieră, iar rolul de coordonare ierarhică, management al riscului, raportare anuală către EFSA până la data de 31 august și managementul laboratoarelor revine în exclusivitate aparatului central, conform textului oficial agreat în prezentul Raport.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

În conformitate cu prevederile art. 3 din Legea nr. 100/2017, precum și ale articolelor 46 și 126 din Constituția Republicii Moldova, respectarea dreptului la proprietate privată și libertatea comerțului sunt principii fundamentale obligatorii în procesul de legiferare. Condiționarea fluidă *„pe baza unei evaluări documentate a riscului”* înserată în tabelele din Anexa nr. 1 acordă structurilor executive competențe discreționare în faza de aplicare a actului. Această reglementare lacunară induce riscul unor determinări ad-hoc și al blocării nejustificate a loturilor de produse perisabile, generând prejudicii financiare majore operatorilor economici din cauza procedurilor post-distribuție imprevizibile.

Mai mult, se confirmă o gravă încălcare a dreptului la apărare și a dreptului la un proces echitabil (articolul 20 din Constituție, coroborat cu articolele 6 și 13 din CEDO). Proiectul omite cu desăvârșire reglementarea procedurilor, a termenelor și a garanțiilor logistice pentru exercitarea dreptului universal la contraexpertiză în cazul analizelor declarate neconforme, emise atât de laboratorul național, cât și de cele contractate.

Lipsa căilor eficiente de atac în fața unui act administrativ de constrângere cu efecte irevocabile (cum ar fi sechestrarea sau distrugerea mărfii) creează premise directe pentru manifestări de corupție sistemică.

Recomandare.

1. Fixarea unui termen maxim și imperativ de eliberare a rezultatelor de laborator pentru protejarea produselor alimentare cu caracter perisabil.
2. Inserarea dreptului universal la o a doua opinie expertă (contraexpertiză) în baza probei-martor prelevate în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 1004/2010, cu definirea clară a termenului de depunere a cererii (48 de ore) la aparatul central al

ANSA și a modului transparent de desemnare a unui laborator oficial terț de referință, conform textului normativ integrat la cap. III pct. 6 și 7 din prezentul Raport.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

1.
Clauza de adoptare În temeiul pct. 12 din Hotărârea Guvernului nr. 867/2023 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind limitele maxime de reziduuri de pesticide din sau de pe produse alimentare și hrană de origine vegetală și animală pentru animale...
Obiecții: Se atestă o gravă eroare de concepție normativă, manifestată prin vicierea clauzei de adoptare a actului departamental și încălcarea directă a dispozițiilor obligatorii de la art. 16 alin. (2) și alin. (2^1), coroborate cu art. 41 și art. 44 din Legea nr. 100/2017. Pe de o parte, din perspectiva art. 16 alin. (2) din Legea nr. 100/2017, autorul citează vicios un punct inexistent în corpul dispozitiv al Hotărârii Guvernului nr. 867/2023, norma reală de delegare administrativă aflându-se la punctul 12 din Regulamentul sanitar anexat acesteia. Mai mult, textul guvernamental superior mandatează ANSA să elaboreze și să aprobe un program strict *„anual”* de monitorizare. Prin aprobarea unui program cu aplicare *„multianuală” (2027, 2028 și 2029),* Ordinul își depășește cadrul legal de delegare națională, acționând cu un exces de putere normativă interzis. Pe de altă parte, din perspectiva art. 16 alin. (2^1) din Legea nr. 100/2017, având în vedere că proiectul este marcat cu sigla „UE” și pune în aplicare Regulamentul (UE) 2026/748 al Comisiei, autorul avea obligația imperativă de a invoca în preambul pilonul delegării europene: Legea nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere. Omiterea acestui temei juridic lasă actul departamental fără suport legal pentru extinderea sa multianuală, creând o lacună de drept și un viciu de ierarhie normativă. Această restructurare este strict dictată de standardele stabilite în ***Manualul privind armonizarea legislației*** **(Cancelaria de Stat, pag. 109)**, conform cărora actele departamentale trebuie să se subordoneze necondiționat rigorilor imperative ale *Legii nr. 100/2017*. Textul de bază al Ordinului are obligația de a asigura trasabilitatea normativă completă prin reflectarea simultană a pilonului executării naționale și a pilonului armonizării europene, garantând regimul gratuit al eșantionării direct în corpul dispozitiv pentru a preveni orice interpretare abuzivă în teritoriu.
Recomandări: Se recomandă reformularea integrală a dispozitivului introductiv pentru a reflecta cumulativ și trasabil ambele temeiuri din art. 16 alin. (2) și alin. (2^1) din Legea nr. 100/2017. Textul de bază al Ordinului trebuie să asigure trasabilitatea normativă completă, garantând totodată regimul gratuit al eșantionării direct în corpul dispozitiv pentru a preveni orice interpretare abuzivă în teritoriu, având următorul cuprins oficial: *„În temeiul art. 21 alin. (1) din Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor, în vederea realizării obligațiilor de armonizare ce derivă din Legea nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere, precum și întru executarea punctului 12 din Regulamentul sanitar aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 867/2023, ordon:,* *1. Se aprobă Programul de control multianual pentru anii 2027, 2028 și 2029 vizând asigurarea respectării limitelor maxime de reziduuri de pesticide și evaluarea expunerii consumatorilor la reziduurile de pesticide din și de pe alimentele de origine vegetală și animală, conform anexei.* *1.1. Toate activitățile de eșantionare și investigațiile de laborator realizate pentru combinațiile de*

pesticide/produse în cadrul prezentului Program sunt gratuite pentru operatorii economici, costurile fiind acoperite integral în limita alocațiilor bugetare aprobate anual în acest scop."

Factori de risc:	**Riscuri de corupţie**:
• Norme de trimitere defectuoase; • Atribuții extensive de reglementare; • Stabilirea unei categorii inferioare a actului în raport cu cel modificat sau extins.	• Generale

2.

Pct. 2. din clauza de adoptare

Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și intră în vigoare la data de 01 ianuarie 2027

Obiecții:

Dispoziția analizată instituie un tratament normativ imprevizibil, contrar cerințelor de certitudine juridică din Legea nr. 100/2017 și directivelor metodologice privind armonizarea.

Proiectul aprobă un spectru complex de testări de laborator și obligații care afectează direct activitatea de întreprinzător a importatorilor și operatorilor din sectorul alimentar. Potrivit **art. 56 alin. (2) din Legea nr. 100/2017**, actele normative care guvernează mediul de afaceri trebuie să intre în vigoare la expirarea a **cel puțin 6 luni de la data publicării**, ori la o dată ulterioară fixată în text, pentru a asigura operatorilor economici un termen rezonabil de conformare și adaptare a contractelor comerciale internaționale.

Deși fixarea unei date administrative fixe *(01 ianuarie 2027)* este justificată de specificul calendaristic al unui program de eșantionare coordonat la nivel european, menținerea acestei date în lipsa corelării cu momentul publicării efective generează riscul ca actul să fie publicat tardiv (cu mai puțin de 6 luni înainte de termen). Aceasta ar lipsi mediul de afaceri de perioada obligatorie de grație, creând norme irealizabile în raport cu realitățile de import-export.

Risc la implementare: Lipsa de corelare timpurie obligă autoritatea să aplice sancțiuni sau blocaje vamale pentru eșantioane recoltate în baza unor parametri tehnici pentru care importatorii nu au beneficiat de cele 6 luni de pregătire logistică și contractuală.

Riscuri de corupție: Vulnerabilitate la abuz de serviciu din partea organelor de control la frontieră sau în teritoriu, care pot exploata intrarea prematură în vigoare a noilor combinații de pesticide pentru a exercita presiuni, aplicând penalități selective operatorilor economici care nu și-au putut modifica clauzele de import din cauza vacatio legis-ului insuficient.

Recomandări:

Se recomandă modificarea textului punctului 2 în vederea asigurării respectării necondiționate a termenului de grație de 6 luni, corelând în mod imperativ data publicării cu data fixă de aplicare, sau stabilind aplicarea etapizată dacă actul nu este promovat în termenul legal.

„ 2. Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și intră în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării."

Factori de risc:	**Riscuri de corupţie**:
• Lipsa unor termene juste și concrete; • Stabilirea unor termene nejustificate; • Norme irealizabile ce nu corespund realităților sociale.	● Generale

3.

Pct.3 din Anexă

Agenția determină lotul din care se prelevă eșantioane în mod aleatoriu.

Obiecții:

Prevederea analizată instituie un viciu procedural în textul de bază al proiectului, contrar normelor de previzibilitate și claritate stabilite la art. 46 din Legea nr. 100/2017. Sintagma „în mod aleatoriu" este lăsată în text fără o acoperire de procedură clară. Actul nu detaliază algoritmul securizat care să ghideze inspectorul pe teren. În absența unei reguli fixe, personalul dobândește o marjă prea mare de apreciere, generând un cadru normativ imprevizibil și lipsit de claritate.

Risc la implementare: Aplicarea neuniformă a eșantionării pe criterii empirice de către subdiviziunile teritoriale și posturile de inspecție la frontieră.

Riscuri de corupție: Abuz de serviciu și favoritism. Lipsa subordonării controalelor unui soft centralizat le permite inspectorilor să utilizeze „aleatoriul" ca paravan pentru a excepta selectiv loturile marilor importatori sau pentru a hărțui operatorii mici.

Recomandări:

Se recomandă eliminarea caracterului ad-hoc al sintagmei „în mod aleatoriu" din textul Anexei. Determinarea loturilor și aplicarea criteriilor speciale pe teren se vor realiza în mod obligatoriu doar în baza procedurii unitare fundamentate pe indicatori de risc, aprobată centralizat prin ordin al directorului general, conform regulilor de conduită instituite la punctele 3 și 4 din textul de bază al prezentului Ordin.

„3. Determinarea lotului din care se prelevează eșantioane se realizează în mod obiectiv, strict în conformitate cu procedura unitară bazată pe indicatori de risc aprobată prin ordin al directorului general."

Factori de risc:	**Riscuri de corupție**:
• Lipsa sau ambiguitatea procedurilor administrative • Norme irealizabile	● Generale

4

Introducerea repetată, în 18 cazuri din cuprinsul coloanei de observații a tabelelor din Anexa nr. 1, a condiționării:

„...pe baza unei evaluări documentate a riscului."

Obiecții:

Obiecții de tehnică legislativă și fond (art. 45 și art. 46 din Legea nr. 100/2017): Deși punctul 13 din proiect stabilește corect că programul de monitorizare se bazează pe analiza riscurilor publicată de Agenția Națională pentru Sănătate Publică (ANSP), inserarea repetată în Anexe a sintagmei *„...pe baza unei evaluări documentate a riscului"* creează o gravă confuzie de competențe. Anexele au un caracter strict tehnic și ilustrativ și nu pot conține norme de conduită ambigue. Menținerea textului în tabele lasă loc interpretării greșite că *inspectorii de pe teren* sau *laboratoarele* ar avea dreptul să facă propriile evaluări ad-hoc în momentul eșantionării. În realitate, ANSP analizează riscul global de sănătate publică, Aparatul Central al ANSA traduce aceste date în cifre și planuri specifice, iar inspectorii doar prelevează probele.

Risc la implementare: Neexecutarea programului pe componentele critice sau omiterea testărilor din lipsă de inițiativă administrativă sau coordonare bugetară unitară.

Riscuri de corupție: Înalt risc de abuz de serviciu și favoritism comercial. Încălcarea structurii art. 46 din Legea nr. 100/2017 și menținerea unor **formulări imprecise** le permite structurilor executive de profil să decidă arbitrar care operatori vor fi supuși testărilor monoreziduale complete și deosebit de costisitoare, finanțate din bugetul public, în timp ce alte companii vor fi ocolite. Acest vid procedural transformă controlul de stat dintr-un instrument neutru într-un mijloc de presiune economică indirectă în cadrul unui cadru normativ imprevizibil și lipsit de claritate.

Recomandări:

Se recomandă ca punerea în aplicare a criteriilor de risc și selectarea loturilor să fie reglementate centralizat în textul de bază al actului. În acest sens, corpul dispozitiv al Ordinului se va completa cu punctele 3 și 4, în următoarea redacție oficială:

„3. Punerea în execuție a Programului, determinarea loturilor și aplicarea criteriilor speciale din Anexe se realizează centralizat, strict prin intermediul Programului Național (anual) de monitorizare și supraveghere aprobat de Agenție. Fundamentarea probelor și a combinațiilor destinate laboratoarelor externe se efectuează de către direcțiile de profil în coordonare cu Direcția planificarea, evaluarea riscurilor și managementul calității, în baza unei proceduri unitare bazate pe indicatori de risc, aprobată prin ordin al directorului general.

4. Procedura de risc menționată la pct. 3 va asigura în mod obligatoriu realizarea criteriilor de evaluare de la punctul 13 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 867/2023, precum și a obiectivelor de reducere a riscurilor fixate la subpunctele 10.1 și 10.2 din Planul național aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 333/2023. Se interzice cu desăvârșire stabilirea ad-hoc, empirică sau selectarea probelor în teren pe baza unor criterii subiective de către inspectorii din cadrul subdiviziunilor teritoriale și posturile de inspecție la frontieră."

Factori de risc:	**Riscuri de corupție**:
• Modificarea esenței normei transpuse • Temeiuri subiective pentru acțiunea sau inacțiunea agenților publici • Lipsa procedurilor clare.	● Generale

5.

Pct.5 din Anexă

În urma analizării eșantioanelor menționate la pct.1-4 Agenția transmite, la solicitare, Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară rezultatele analizei reziduurilor de pesticide în formatul de raportare electronic solicitat.

Obiecții:

Se atestă o transpunere viciată a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2026/748. Actul UE impune o obligație automată și periodică de transmitere a datelor (până la data de 31 august a fiecărui an), termenul „solicitat" referindu-se în textul european exclusiv la macheta tehnică a fișierelor, iar nu la necesitatea unei cereri prealabile din partea EFSA. Prin introducerea sintagmei *„la solicitare"*, se acordă instituției dreptul opțional de a bloca sau tăinui pe plan intern rezultatele monitorizării, încurajând un cadru normativ imprevizibil și lipsit de claritate.

Risc la implementare: Blocaj în comunicarea externă, întârzieri tehnice și riscul excluderii Republicii Moldova din rapoartele europene de siguranță alimentară.

Riscuri de corupție: Risc de corupere pasivă și tăinuire a neconformităților. Funcționarii publici pot camufla, în schimbul unor beneficii ilicite, alertele de siguranță alimentară sau istoricul de depășiri sistematice depistat la produsele anumitor operatori privilegiați.

Recomandări:

Se recomandă eliminarea caracterului opțional al raportării prin excluderea sintagmei viciate „la solicitare" din textul Anexei. Obligația de raportare periodică și automată către EFSA va fi reglementată imperativ și unitar în cuprinsul textului de bază al Ordinului, prin completarea punctului 5, care clarifică circuitul datelor de risc:

„5. În procesul de aplicare a prezentului ordin, competențele instituționale se delimitează clar după cum urmează:

a) Aparatul Central al Agenției elaborează programul anual de monitorizare, integrând în mod obligatoriu datele privind analiza riscurilor publicate de ANSP, stabilind clar și direct în text combinațiile produs-pesticid și numărul fix de probe;

b) Inspectorii din cadrul subdiviziunilor teritoriale şi ai posturilor de inspecţie la frontieră acţionează strict ca executanţi, prelevând fizic probele conform repartizării centralizate, fără dreptul de a modifica cotele sau ţintele de control în baza unor evaluări proprii;
c) Atribuţiile de coordonare ierarhică, monitorizare centralizată, management al riscului şi raportare oficială a datelor către EFSA revin în exclusivitate direcţiilor de profil din cadrul aparatului central al Agenţiei. Raportarea anuală către EFSA a rezultatelor centralizate se va efectua obligatoriu până la data de 31 august a fiecărui an pentru anul precedent, în formatul electronic solicitat.""

Factori de risc:	**Riscuri de corupţie**:
• Stabilirea unui drept al entității publice în loc de o obligație imperativă; • Norme irealizabile • Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative	● Generale

6.

Pct.1 din Anexa nr. 2, Partea A
Numărul minim de eșantioane care trebuie prelevate pentru fiecare produs și analizate din perspectiva pesticidelor listate în anexa I (per an per produs) este 12.
Pct.2 din Anexa nr. 2, Partea A
... poate fi mai mic de 12 ... .

Obiecții:
Textul transpune formal pragul european minim de 12 eșantioane, însă norma este anulată imediat de o derogare extrem de permisivă care stipulează că numărul determinărilor monoreziduale „poate fi mai mic de 12". Această formulare imprecisă acordă subdiviziunilor o marjă discreționară periculoasă, permițându-les să diminueze intensitatea verificărilor exact pentru substanțele active critice și deosebit de toxice (cum ar fi Glifosat sau Clormequat). Dat fiind că aceste analize complexe depășesc capacitatea curentă a laboratorului intern (I.P. CNSAPSA) și necesită contractare externă costisitoare, norma lasă portița ca, din considerente de comoditate administrativă, aceste testări să fie reduse arbitrar.
Risc la implementare: Neexecutarea programului pe componentele cu risc toxic înalt și utilizarea ineficientă sau haotică a alocațiilor bugetare destinate laboratoarelor.

Recomandări:
Se recomandă excluderea formulei permisive „poate fi mai mic de 12". Orice reducere a numărului de eșantioane sub pragul minim obligatoriu trebuie să fie justificată exclusiv la nivel central, prin ordin al Directorului General al ANSA, pe baza analizei de risc transmise de ANSP și în limita bugetului alocat, fiind interzisă lăsarea acestei decizii la latitudinea inspectorilor din teritoriu.
„ 6. Numărul minim de eşantioane stabilit în Anexa nr. 2 pentru fiecare produs este fix şi obligatoriu. Se interzice subdiviziunilor teritoriale reducerea numărului de determinări monoreziduale sub pragul de 12 eşantioane per an per produs în baza unor decizii proprii. Orice modificare argumentată a numărului de eşantioane sub pragul minim obligatoriu se poate aproba exclusiv la nivel central, prin ordin al Directorului General al Agenţiei, pe baza analizei de risc transmise de ANSP şi în limita alocaţiilor bugetare stabilite."

Factori de risc:	**Riscuri de corupţie**:
• Lipsa sau ambiguitatea procedurilor administrative; • Formule permisive ce admit interpretări abuzive în faza de aplicare	● Generale

7.

Pct.3 Partea A din Anexa nr.2

Agenția completează programele anuale de monitorizare ... luând în considerare următoarele:

3.1. istoricul neconformităților ...;

3.2. originea produselor ...;

3.3. volumul importurilor ...;

... ;

3.9. capacitatea analitică a laboratoarelor ... .

Obiecții:

Încălcarea art. 45 și art. 46 din Legea nr. 100/2017. Autorul introduce o listă extinsă de 9 criterii tehnice (3.1–3.9) pentru completarea programelor, însă comite un viciu major prin omisiunea reglementării ponderii matematice sau a priorității acestora. În lipsa unui algoritm clar de calcul, aceste criterii devin o acoperire formală pentru decizii subiective. Mai mult, utilizarea exclusivă a denumirii generice de „Agenția" cumulează nejustificat funcția de planificare cu cea de execuție. Proiectul trece sub tăcere faptul că evaluarea acestor criterii complexe (istoric neconformități, volume de import, capacități analitice) se poate face exclusiv la nivel central, creând inspectorilor de pe teren falsa competență de a aproba sau modifica prioritățile de control în mod ad-hoc. Totodată, se atestă o neuniformitate terminologică severă în cuprinsul proiectului: autorul utilizează în mod defectuos sintagme ambigue precum *„programe anuale de monitorizare"*, ocolind și ignorând **denumirea oficială și corect stabilită la pct. 1 din Anexa**.

Risc la implementare: Planificare pur subiectivă și fragmentată a controalelor din teren, confuzii în lanțul ierarhic al ANSA și concentrarea geografică neuniformă sau nejustificată a eșantioanelor din cauza utilizării unui cadru conceptual nestandardizat.

Riscuri de corupție: Înalt risc de abuz de serviciu și favoritism comercial. Lipsa unui algoritm digital fix bazat pe ponderi stricte le permite structurilor executive din teritoriu să manipuleze criteriile, exceptând selectiv anumiți operatori economici de la controale sau supunându-i pe alții unor verificări excesive, în funcție de interese de grup.

Recomandări:

Se recomandă excluderea atribuțiilor de reglementare din cuprinsul Pct. 3 din Anexa nr. 2 și transpunerea regulii de conduită direct în corpul dispozitiv al Ordinului, prin introducerea unui punct nou care să fixeze clar competența, utilizarea uniformă a noțiunii stabilite la pct. 1 din Anexă și modul de calcul centralizat:

*„**7.** Evaluarea, cuantificarea și stabilirea ponderii indicatorilor de risc prevăzuți la pct. 3.1–3.9 din Anexa nr. 2 se realizează în mod exclusiv la nivel central, de către direcțiile de profil în coordonare cu Direcția planificarea, evaluarea riscurilor și managementul calității, prin aplicarea unui algoritm de selectare. Se interzice subdiviziunilor teritoriale modificarea ponderilor ori a criteriilor stabilite centralizat.*"

Factori de risc:	**Riscuri de corupţie**:
• Norme de blanchetă defectuoase • Utilizarea neuniformă a termenilor • Ambiguitatea atribuțiilor/Competențe discreționare	● Generale

8.

Pct.3 din Partea A, Anexa nr. 2

Agenția completează programele anuale de monitorizare al reziduurilor de pesticide cu grupuri de produse ... :

3.1. istoricul neconformităților programelor anuale de monitorizare a reziduurilor de pesticide la nivel național;

Obiecții:

Se atestă o gravă necorelare în tehnica legislativă națională și o utilizare defectuoasă a terminologiei juridice, contrară art. 54 din Legea nr. 100/2017. Noțiunea de „programe anuale de monitorizare” este utilizată repetat fără ca acest tip de document juridic să fi fost instituit sau aprobat în corpul dispozitiv al prezentului Ordin, unde obiectul reglementării este strict „Programul multianual”. Această trimitere oarbă generează o lacună de drept și împiedică aplicarea uniformă a controlului ierarhic superior.

Risc la implementare: Confuzii procedurale în lanțul de comandă al ANSA, îngreunând emiterea trasabilă a dispozițiilor de prelevare de către subdiviziunile teritoriale.

Riscuri de corupție: Incertitudinea privind identitatea actului de bază le permite factorilor de decizie să modifice criteriile de eșantionare prin dispoziții interne ad-hoc, nepublicate, favorizând sau exceptând selectiv anumiți operatori economici.

Recomandări:

Se recomandă unificarea obligatorie a terminologiei în scopul asigurării rigorii de tehnică legislativă. În acest sens, textul de la Punctul 3 și subpunctul 3.1 din Partea A a Anexei nr. 2 se va modifica prin înlocuirea sintagmelor ambigue cu denumirea oficială a actului, incluzând o remarcă privind periodicitatea acestuia, având următorul cuprins normativ:

„3. Agenția completează Programul Național de monitorizare și supraveghere (anual) în domeniul siguranței alimentelor, sănătății plantelor și calității produselor de uz fitosanitar, hranei pentru animale și medicamentelor de uz veterinar, cu grupuri de produse ce trebuie analizate și combinații de reziduuri de pesticide ce necesită a fi investigate, luând în considerare următoarele: 3.1. istoricul neconformităților constatate în cadrul Programului Național de monitorizare și supraveghere (anual) precedent la nivel național;”

Factori de risc:	**Riscuri de corupţie**:
• Utilizarea neuniformă a termenilor • Norme de trimitere defectuoase • Lacună de drept	● Generale

9.

Anexa nr. 2, Partea B „Cerințe privind analiza”, pct. 2 corelat cu utilizarea sintagmei oarbe „laboratoare oficiale” și a criteriului decorativ de la Partea A pct. 3.9:

În ceea ce privește metodele monoreziduu, Agenția poate transmite eșantioanele ... la laboratoare oficiale care dispun deja de metodele analitice validate necesare.

Obiecții:

Se atestă o gravă acumulare de factori de risc, manifestată prin formule permisive și o totală lipsă de transparență procedurală, contrar art. 46 și 54 din Legea nr. 100/2017. Pe de o parte, utilizarea verbului opțional „poate” acordă o marjă extinsă de apreciere: textul nu stabilește criteriile obligatorii și cine anume deține împuternicirea de a decide externalizarea, permițând funcționarilor din aparatul central să trimită la testări externe costisitoare doar probele anumitor importatori neafiliați. Pe de altă parte, proiectul utilizează o sintagmă abstractă și nu nominalizează instituțiile destinatare. În faza de execuție, inspectorul este pus în imposibilitatea de a cunoaște unde trebuie să transmită fizic proba, iar ascunderea identității laboratoarelor permite direcționarea netransparentă și clientelară a unui buget de peste 10 milioane MDL.

Recomandări:

Se recomandă înlăturarea factorilor de risc prin introducerea unei obligații imperative în corpul dispozitiv al Ordinului, completat cu punctul 8, în următoarea redacție administrativă strictă:

„8. Direcțiile de profil din aparatul central sunt obligate să asigure transmiterea probelor prelevate către laboratoarele externe contractate în condițiile Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice, în termen de maximum 24 de ore de la recepționare. Transmiterea are caracter obligatoriu și se va efectua exclusiv pentru determinările pentru care Secția planificarea controalelor și managementul laboratoarelor confirmă, în baza raportului tehnic anual, lipsa capacității analitice sau a acreditării

la nivel național în cadrul I.P. CNSAPSA, fiind interzisă subordonarea acestui proces marjei de apreciere a inspectorilor teritoriali."

Factori de risc:	**Riscuri de corupţie**:
• Stabilirea unui drept al entității publice în loc de o obligație imperativă • Formule permisive ce admit interpretări abuzive în faza de aplicare • Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative	● Generale

10.

Anexa nr. 1, Partea A, Notele tehnice (1) și (2) de subsol:

(1) Se analizează produsele neprelucrate. În cazul produselor eșantionate în stare congelată, trebuie raportat factorul de prelucrare, dacă este cazul.

(2) Dacă nu există suficiente eșantioane ... se poate analiza și făină integrală ... și se raportează un factor de prelucrare.

Obiecții:

Se atestă o gravă lipsă/ambiguitate a procedurilor administrative, contrar rigorilor de claritate din Legea nr. 100/2017.

Regulamentul UE impune raportarea statistică a „factorului de prelucrare" pentru produsele eșantionate în stare congelată sau transformate în făină.

Totuși, autorul proiectului național omite să reglementeze procedura practică prin care inspectorul din teritoriu sau de la PIF determină, calculează sau verifică acest „factor de prelucrare" în momentul ridicării probei din depozitul frigorific sau din vamă.

Risc la implementare: Blocarea activității inspectorilor la frontieră și degradarea mărfurilor. În lipsa unei metodologii clare de calcul a factorului de prelucrare înserate în textul de bază, inspectorul de la PIF va fi pus în dificultate tehnică, fiind nevoit să rețină camioanele sau containerele cu produse congelate perisabile la frontieră pentru „clarificări administrative" cu aparatul central, generând pierderi financiare enorme pentru importatori.

Riscuri de corupție: Extorcare de mită, corupere pasivă și fals în acte publice. Inspectorul de la PIF deține o putere discreționară necontrolată asupra timpului de vămuire. Pentru a evita alterarea mărfurilor congelate blocate în vamă din cauza neclarității actului, importatorul este determinat să ofere mită (stimulente financiare ilicite) inspectorului pentru ca acesta să accepte introducerea în sistem a unui „factor de prelucrare" fictiv sau favorabil, care să urgenteze trecerea transportului fără verificări.

Recomandări:

Se recomandă înlăturarea factorului de risc prin introducerea unei obligații procedurale unificate în corpul dispozitiv al Ordinului, prin completarea acestuia, în următoarea redacție:

„ 9. În vederea aplicării unitare a Notelor tehnice din Anexa nr. 1, Direcția siguranța produselor de origine nonanimală va elabora și va distribui pe teren, în termen de 30 de zile de la publicare, Ghidul metodologic de calcul al factorilor de prelucrare pentru produsele congelate și derivate (făină). Inspectorilor din teritoriu și din cadrul posturilor de inspecție la frontieră li se interzice stoparea transporturilor sau solicitarea de acte suplimentare neprevăzute de Ghid, determinarea factorilor realizându-se strict în baza indicatorilor tehnici stabiliți centralizat."

Factori de risc:	**Riscuri de corupţie**:
• Formule permisive ce admit interpretări abuzive în faza de aplicare • Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative	● Generale

11.

Anexa nr. 1, Partea B, Nota tehnică (11) de subsol:

(11) Se analizează ouă întregi, fără coajă.

Obiecții:

Se atestă o severă deficiență de reglementare procedurală și o normă irealizabilă, raportată la realitățile din teren ale activității de control.

Regulamentul UE stabilește ca cerință de laborator ca analiza reziduurilor de pesticide în ouă să se facă pe *„ouă întregi, fără coajă”* (pentru a evita contaminarea probei cu reziduurile de pe suprafața cojii).

Cu toate acestea, proiectul național nu stabilește *procedura de manipulare fizică* la nivelul inspectorului de teren: nu se specifică dacă spargerea și decorticarea ouălor se face pe teren de către inspector (ceea ce încalcă condițiile de sterilitate în lipsa unui mediu controlat) sau dacă inspectorul prelevează ouăle în coajă, iar decorticarea se face exclusiv în nișa de laborator.

Risc la implementare: Compromiterea juridică și tehnică a probelor. Inspectorii din teritoriu, neavând instrucțiuni clare de manipulare, vor preleva și transporta probele în mod neuniform. Dacă coaja oului se sparge accidental în timpul transportului către laborator, proba este declarată neconformă sau contaminată din punct de vedere biologic și biochimic, anulând efortul de control.

Riscuri de corupție: *Abuz de serviciu, favoritism şi manipularea rezultatelor de control*. Lipsa unei proceduri stricte de sigilare și prelucrare a probei de ouă permite inspectorilor de teren să manipuleze calitatea eșantionului. Aceștia pot sparge deliberat coaja sau pot manipula proba în mod necorespunzător pentru a genera rezultate fals-pozitive sau fals-negative, utilizând acest paravan ca instrument de șantaj economic împotriva avicultorilor autohtoni sau pentru a favoriza anumiți producători protejați.

Recomandări:

Se recomandă eliminarea totală a ambiguității prin stabilirea unei reguli logistice clare în textul de bază al Ordinului, completat cu punctul, în următoarea redacție:

„10. Prelevarea fizică a eșantioanelor de ouă de către inspectori se va efectua exclusiv în starea lor comercială naturală (în coajă), ambalate în containere sterile izoterme și sigilate securizat la locul prelevării. Separarea conținutului (ou întreg, fără coajă) se va realiza obligatoriu doar în cadrul laboratorului de testare autorizat, în condiții stricte de asepsie, fiind interzisă manipularea sau spargerea ouălor pe teren de către inspectori.”

Factori de risc:	**Riscuri de corupţie**:
• Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative • Norme irealizabile ce nu corespund realităților	● Generale

12.

Omiterea procedurii de contraexpertiză și a dreptului la apărare în textul de bază al actului

Obiecții:

Încălcarea art. 20 din Constituție și a Legii nr. 100/2017. Proiectul comite o gravă omisiune juridică sub aspectul protecției activității de întreprinzător. În cazul depistării unor rezultate neconforme la testările monoreziduale, textul omite să stipuleze clauza de gratuitate a procedurii inițiale și, cel mai important, nu reglementează termenele administrative clare pentru exercitarea dreptului universal la contraexpertiză în baza probei-martor. Această lacună normativă încalcă direct dreptul fundamental la apărare (art. 20 din Constituție, art. 6 și 13 din CEDO).

Risc la implementare: Vulnerabilitate juridică în caz de litigii comerciale, lezarea dreptului fundamental la apărare (art. 20 din Constituție, art. 6 și 13 din CEDO) și risc de neexecutare a programului.

Riscuri de corupție: Înalt risc de abuz de serviciu și extorcare de mită. Lipsa unor termene administrative clare de contestare universală le permite inspectorilor să utilizeze procedurile ca mijloc de presiune economică pentru a determina operatorii să renunțe la căile de atac în schimbul unor avantaje private.

Recomandări:

Se recomandă ca normele de execuție, criteriile de eșantionare și mecanismul de contraexpertiză să fie stabilite prin norme de conduită clare în textul de bază al actului, asigurând trasabilitatea în raport cu limitele bugetare și indicatorii guvernamentali. În acest sens, corpul dispozitiv al Ordinului se va completa cu un punct nou, în următoarea redacție oficială:

„11. *În cazul contestării rezultatelor testărilor de laborator, operatorul economic își poate exercita dreptul la contraexpertiză în baza probei-martor prelevate conform HG nr. 1004/2010. Cererea se depune la aparatul central al Agenției în termen de 48 de ore de la notificarea rezultatului neconform, iar examinarea se va efectua într-un alt laborator oficial acreditat și desemnat prin ordin al directorului general, în conformitate cu art. 33 din Legea nr. 82/2024.*"

Factori de risc:	**Riscuri de corupție**:
• Lipsa sau ambiguitatea procedurilor administrative • Formule permisive ce admit interpretări abuzive în faza de aplicare	● Generale

13.

Pct.1din Anexa nr. 2, Partea B Cerințe privind analiza

Laboratoarele care folosesc metode de identificare a reziduurilor multiple pot utiliza metode de screening calitativ pentru până la 15 % dintre eșantioanele care se prelevă și se analizează în conformitate cu punctul 1 din partea A.

Obiecții:

Se atestă o lipsă de claritate și o ambiguitate gravă a procedurilor administrative. Textul permite utilizarea unor verificări mai simple (screening calitativ) pentru un plafon de până la 15 la sută din probe, însă omite să specifice modalitatea de calcul a acestui procent. Lipsa de precizie lasă loc interpretării greșite că reducerea rigurozității analizelor se poate aplica arbitrar, la nivel teritorial, din pragul minim de 12 probe stabilit per produs. Acest vid le permite funcționarilor sau personalului din laboratoarele teritoriale să decidă subiectiv și preferențial care companii beneficiază de o testare mai simplă și care sunt supuse controalelor cantitative totale.

Risc la implementare: Aplicarea neuniformă a eșantionării și a metodelor analitice de către subdiviziunile teritoriale și posturile de inspecție la frontieră, generând rapoarte de încercare instabile și vulnerabile la contestare în instanțele de judecată.

Riscuri de corupție: Înalt risc de abuz de serviciu și favoritism comercial. Personalul din teritoriu poate utiliza neclaritatea normei ca paravan pentru a tria preferențial firmele, oferind avantaje nejustificate anumitor operatori economici prin aplicarea screeningului facil, în timp ce companiile concurente sunt supuse metodelor de investigație cele mai dure și costisitoare.

Recomandări:

Se recomandă reformularea punctului 1 din Partea B a Anexei nr. 2 pentru a elimina orice marjă discreționară în teritoriu. Textul trebuie să precizeze în mod explicit că plafonul de maximum 15 la sută se calculează strict la nivel central, raportat la numărul total de probe planificate pe întreaga țară în decursul unui an calendaristic, fiind interzisă aplicarea acestui procent la nivel de produs individual, iar selectarea probelor destinate screeningului calitativ se va realiza exclusiv pe baza unor criterii neutre stabilite centralizat.

Factori de risc: • Lipsa sau ambiguitatea procedurilor administrative • Formule permisive ce admit interpretări abuzive în faza de aplicare	**Riscuri de corupţie**: ● Generale

14.

Indicii eronați din tabelele Anexei nr. 1. Utilizarea indicelui cifric 3 în dreptul produselor din tabelele Anexei nr. 1 Partea A (ex. Struguri de masă 3, Mere 3, Portocale 3) raportat la nota explicativă de subsol numerotată cu cifra 1.

Obiecții:

Se atestă o gravă eroare materială de structură și utilizarea unor norme de tehnică legislativă defectuoase, contrar art. 54 din Legea nr. 100 din 2017. Autorul proiectului a marcat produsele agricole din tabele cu indicele cifric 3, însă textul explicativ de la subsol (privind obligativitatea raportării factorului de prelucrare în stare congelată) poartă cifra 1. Din cauza acestei necorelări, produsele sunt lipsite din punct de vedere juridic de o definiție valabilă a stării lor în momentul controlului, creând o imprevizibilitate totală a normei în raport cu mediul de afaceri.

Risc la implementare: Blocarea activității inspectorilor la frontieră și degradarea mărfurilor. Transporturile de produse congelate perisabile vor fi oprite în punctele de inspecție la frontieră pentru „clarificări administrative" din cauza indicilor greșiți, provocând pierderi financiare enorme pentru importatori.

Riscuri de corupție: Extorcare de mită și corupere pasivă. Inspectorul de la frontieră deține o putere discreționară asupra timpului de vămuire. Pentru a evita alterarea sau degradarea mărfurilor congelate blocate în vamă din cauza neclarității actului, importatorul este determinat să ofere stimulente financiare ilicite inspectorului pentru ca acesta să accepte un factor de prelucrare fictiv și să urgenteze trecerea transportului fără verificări riguroase de laborator.

Recomandări:

Se recomandă corectarea imediată a erorilor materiale de tipar prin modificarea tuturor indicilor cifrici din tabelele Anexei nr. 1, asigurându-se corespondența matematică strictă cu notele de subsol explicative.

Factori de risc: • Ambiguitatea procedurilor administrative • Norme irealizabile ce nu corespund realităților din teren	**Riscuri de corupţie**: ● Generale

15.

Lipsa instrucțiunilor de aplicare pe teren pentru categoriile specifice de orez și alimente pentru copii Notele explicative din Anexa nr. 1 privind raportarea factorilor de prelucrare la orezul șlefuit și eșantionarea alimentelor destinate sugarilor și copiilor de vârstă mică.

Obiecții:

Se atestă o lipsă de claritate și o ambiguitate gravă a procedurilor, contrar articolului 46 din Legea nr. 100 din 2017. Autorul proiectului obligă inspectorii din subdiviziunile teritoriale si posturile de inspecție la frontieră să preleveze probe de orez și mâncare pentru copii, dar nu le pune la dispoziție criterii simple și liste clare pentru identificarea acestor mărfuri. Pe de o parte, inspectorul de frontieră nu are cum să calculeze din ochi factorul de prelucrare pentru orezul șlefuit. Pe de altă parte, inspectorul din teritoriu nu deține o listă cu produsele exacte care legal sunt considerate alimente pentru copii. Lipsa unor instrucțiuni precise de la nivel central le oferă inspectorilor de pe teren o marjă necontrolată de apreciere.

Risc la implementare: Blocaje administrative la frontieră și degradarea mărfurilor perisabile prin reținerea camioanelor în vămi pentru clarificări. Totodată, apare riscul neexecutării eșantionării din

<table>
<tr><td colspan="2">teren pentru aceste categorii critice, din cauza reticenței inspectorilor de a risca prelevări greșite în lipsa unor ghiduri practice.
Riscuri de corupție: Înalt risc de abuz de serviciu și extorcare de mită. Inspectorii pot folosi acest vid procedural ca instrument de presiune economică sau hărțuire. Aceștia pot amenința importatorii cu blocarea transporturilor sau cu testarea abuzivă a unor produse generale la limitele stricte destinate copiilor, determinând operatorii economici să ofere stimulente financiare ilicite în schimbul urgentării verificărilor</td></tr>
<tr><td colspan="2">Recomandări:
Se recomandă completarea obligațiilor procedurale stabilite la pct. 10 din prezentul Raport. Pentru eliminarea puterii discreționare a inspectorilor de pe teren, procedura unificată ce urmează a fi elaborat de către Direcția de profil din aparatul central va cuprinde în mod obligatoriu:
1. Instrucțiuni administrative simple și clare pentru verificarea loturilor de orez în punctele de inspecție la frontieră.
2. Lista oficială tipizată a brandurilor și produselor destinate sugarilor și copiilor mici care trebuie supuse verificărilor pe țară.</td></tr>
<tr><td>Factori de risc:
• Ambiguitatea procedurilor administrative Norme irealizabile ce nu corespund realităților din teren</td><td>Riscuri de corupție:
● Generale</td></tr>
</table>

IV. Concluzia

În urma efectuării expertizei anticorupție asupra proiectului de ordin privind aprobarea Programului de control multianual pentru anii 2027, 2028 și 2029 vizând reziduurile de pesticide, Direcția control intern și integritate a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor formulează următoarele concluzii finale:

Proiectul analizat prezintă o serie de vulnerabilități severe sub aspectul tehnicii legislative, al ierarhiei actelor normative și al clarității lingvistice. S-a constatat o corelare normativă eronată în clauza de adoptare și depășirea limitelor împuternicirii de reglementare administrativă prin aprobarea unui format de planificare multianual în coliziune cu Hotărârea Guvernului nr. 867 din 2023. Totodată, a fost omisă obținerea avizului financiar obligatoriu al Ministerului Finanțelor, prevăzut de articolul 32 alineatul 2^2 din Legea nr. 100 din 2017. De asemenea, autorul a încălcat grav normele de structură instituite de articolele 46 și 49 din Legea nr. 100 din 2017 prin diseminarea defectuoasă a unor reguli de conduită administrative direct în tabelele tehnice din Anexe, în timp ce corpul dispozitiv al Ordinului a fost lăsat complet gol.

În forma propusă de autor, proiectul conține factori de risc generatori de corupție de natură sistemică și operațională. Recurgerea la verbul permisiv „poate” și la formulări imprecise în anexe subminează colaborarea legală cu Agenția Națională pentru Sănătate Publică instituită la punctul 13 din textul de bază. Această deficiență, coroborată cu lipsa unei proceduri automatizate de selectare bazate pe indicatori de risc, acordă subdiviziunilor executive din teritoriu competențe discreționare în faza de aplicare a actului, eludând circuitele ierarhice de control stabilite prin Hotărârea

Guvernului nr. 345 din 24.06.2026. Acest fapt generează un cadru normativ imprevizibil, creând premise pentru manifestări de favoritism comercial, concurență neloială și extorcare de mită în punctele de inspecție la frontieră, în special în procesul netransparent de determinare manuală a factorilor de prelucrare sau în gestionarea clientelară a bugetului de stat de peste 10 milioane MDL alocat pentru investigații externe.

Mecanismul de selectare a loturilor pretins „aleatoriu” și aplicarea criteriilor de risc în mod empiric reprezintă norme parțial aplicabile, generând un vid procedural major care afectează libertatea comerțului. Absența unei metodologii de calcul logistice pentru produsele congelate și derivate, lipsa regulilor stricte de manipulare sterilă și prelevare oarbă a probelor de ouă, alături de lipsa unei clauze exprese de gratuitate a controlului oficial în corpul dispozitiv al Ordinului și omiterea reglementării dreptului universal la contraexpertiză în termenul imperativ de 48 de ore în baza probei-martor, privează operatorii privați de mijloacele legale de apărare în fața actelor administrative de constrângere post-distribuție.

Proiectul de Ordin poate fi promovat spre adoptare exclusiv cu condiția integrării cumulative și obligatorii a recomandărilor de restructurare formulate în prezentul Raport.

Data: Digitally signed by Poalelungi Parascovia
Date: 2026.10.13 15:42:34 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Direcția control intern și integritate:
Parascovia POALELUNGI
șefă adjunctă